

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПІАКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»**

Навчально-науковий інститут денної освіти
Кафедра управління персоналом, економіки праці та економічної теорії

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ»
на 2021-2022 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	1 курс, 1 семестр
Освітня програма/спеціалізація	«Управління персоналом міжнародних корпорацій»
Спеціальність	051 Економіка
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Ступінь вищої освіти	бакалавр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада
праці та економічної теорії

Шаповалов Віталій Олегович
к.е.н., доцент
доцент кафедри управління персоналом, економіки

Контактний телефон	+38-050-30-52-362
Електронна адреса	shapovaloff79@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна http://www.ypep.puet.edu.ua/ он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	https://el.puet.edu.ua/

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Набуття майбутніми фахівцями теоретичних знань і практичних навичок, що дають змогу самостійно здійснювати аналіз та дослідження економічних явищ і процесів на мікро- та макrorівнях економічної системи, закономірностей їх розвитку на основі креативного та критичного типу економічного мислення
Тривалість	3 кредити ЕКТС/90 годин (лекції 16 год., семінарські заняття 20 год., самостійна робота 54 год.)
Форми та методи навчання	Лекції та семінарські заняття в аудиторії, самостійна робота поза розкладом
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування занять; виконання домашнього завдання; робота на семінарських заняттях; виконання завдань (тестування, економічний диктант, опрацювання навчальних матеріалів) дистанційного курсу; поточна модульна робота. Підсумковий контроль: екзамен
Базові знання	Наявність базових економічних знань
Мова викладання	Українська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<ul style="list-style-type: none"> • ПР3. Знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро- та макроекономіки, • ПР4. Розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем. • ПР5. Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, 	<ul style="list-style-type: none"> • K03 (ЗК3). Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. • K04 (ЗК4). Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. • K11 (ЗК11). Здатність приймати обґрунтовані рішення. • K14 (СК1). Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях. • K16 (СК3). Розуміння особливостей провідних наукових шкіл

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<p>домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).</p> <ul style="list-style-type: none"> • ПР7. Пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки. • ПР9. Усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави. • ПР11. Вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально-економічних і трудових відносин. • ПР12. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати. • ПР 15. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні. • ПР16. Вміти використовувати дані, надавати аргументацію, критично оцінювати логіку та формувати висновки з наукових та аналітичних текстів з економіки. • ПР17. Виконувати міждисциплінарний аналіз соціально-економічних явищ і проблем в одній або декількох професійних сферах з врахуванням ризиків та можливих соціально-економічних наслідків. • ПР21. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів. • ПР23. Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне, креативне, самокритичне мислення. • ПР25. Визначати попит та пропозицію на ринку праці, аналізувати структуру зайнятості та безробіття. 	<p>та напрямів економічної науки.</p> <ul style="list-style-type: none"> • K17 (СК4). Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати. • K18 (СК5). Розуміння особливостей сучасної світової та національної економіки, їх інституційної структури, обґрунтування напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави. • K21 (СК8). Здатність аналізувати та розв'язувати завдання у сфері економічних та соціально-трудових відносин. • K24 (СК11). Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію. • K25 (СК12). Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Мікроекономічний аналіз суб'єктів ринку		
Тема 1. Економічна теорія як наука. Мікро- та макроекономіка.	Відвідування занять; виконання домашнього завдання; робота на семінарських заняттях; виконання завдань (тестування, економічний диктант, опрацювання навчальних матеріалів) дистанційного курсу.	Завдання 1. Питання для самостійного вивчення 1. Історія розвитку мікроекономіки як науки. 2. Історія розвитку макроекономіки як науки. Завдання 2. В дистанційному курсі опрацювати теоретичний матеріал по темі, відповівши на контрольні питання. Завдання 3. В дистанційному курсі виконати тестування (самоконтроль знань та економічний диктант) за темою.
Тема 2. Мікроекономічний аналіз рівноваги ринку	Відвідування занять; виконання домашнього завдання; робота на семінарських заняттях; виконання завдань (тестування, економічний диктант, опрацювання навчальних	Завдання 1. Питання для самостійного вивчення 1. Еластичність попиту і пропозиції. Види еластичності.

	матеріалів) дистанційного курсу.	2. Вплив держави на ринкову рівновагу та її наслідки. <i>Завдання 2. В дистанційному курсі опрацювати теоретичний матеріал по темі, відповівши на контрольні питання.</i> <i>Завдання 3. В дистанційному курсі виконати тестування (самоконтроль знань та економічний диктант) за темою.</i>
Тема 3. Мікроекономічний аналіз поведінки споживача	Відвідування занять; виконання домашнього завдання; робота на семінарських заняттях; виконання завдань (тестування, економічний диктант, опрацювання навчальних матеріалів) дистанційного курсу.	<i>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення</i> 1. Вплив зміни доходу споживача на його поведінку. Криві та закони Енгеля. 2. Вплив зміни ціни товару на поведінку споживача. Ефекти заміщення та доходу. <i>Завдання 2. В дистанційному курсі опрацювати теоретичний матеріал по темі, відповівши на контрольні питання.</i> <i>Завдання 3. В дистанційному курсі виконати тестування (самоконтроль знань та економічний диктант) за темою.</i>
Тема 4. Мікроекономічний аналіз поведінки фірми	Відвідування занять; виконання домашнього завдання; робота на семінарських заняттях; виконання завдань (тестування, економічний диктант, опрацювання навчальних матеріалів) дистанційного курсу.	<i>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення</i> 1. Виробнича функція та оптимум фірми у довгостроковому періоді. 2. Ефект масштабу та витрати виробництва у довгостроковому періоді. <i>Завдання 2. В дистанційному курсі опрацювати теоретичний матеріал по темі, відповівши на контрольні питання.</i> <i>Завдання 3. В дистанційному курсі виконати тестування (самоконтроль знань та економічний диктант) за темою.</i>
Тема 5. Мікроекономічний аналіз ринкових структур	Відвідування занять; виконання домашнього завдання; робота на семінарських заняттях; виконання завдань (тестування, економічний диктант, опрацювання навчальних матеріалів) дистанційного курсу.	<i>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення</i> 1. Оптимізація діяльності фірми в умовах монополістичної конкуренції. 2. Моделі рівноваги на ринках олігополії. Модель Курно, Бертрана та Штакельберга. 3. Моделі ціноутворення на ринках олігополії. <i>Завдання 2. В дистанційному курсі опрацювати теоретичний матеріал по темі, відповівши на контрольні питання.</i> <i>Завдання 3. В дистанційному курсі виконати тестування (самоконтроль знань та економічний диктант) за темою.</i>
Тема 6. Мікроекономічний аналіз ринків економічних ресурсів	Відвідування занять; виконання домашнього завдання; робота на семінарських заняттях; виконання завдань (тестування, економічний диктант, опрацювання навчальних матеріалів) дистанційного курсу.	<i>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення</i> 1. Попит фірми на ресурс та його чинники. Оптимальне співвідношення ресурсів. 2. Ринковий та галузевий попит на ресурс. <i>Завдання 2. В дистанційному курсі опрацювати теоретичний матеріал по темі, відповівши на контрольні питання.</i> <i>Завдання 3. В дистанційному курсі виконати тестування (самоконтроль знань та економічний диктант) за темою.</i>
Тема 7. Загальна ринкова рівновага, економічна ефективність та суспільний добробут	Відвідування занять; виконання домашнього завдання; робота на семінарських заняттях; виконання завдань (тестування, економічний диктант, опрацювання навчальних	<i>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення</i> 1. Теорії та критерії суспільного добробуту <i>Завдання 2. В дистанційному курсі</i>

	матеріалів) дистанційного курсу.	<i>опрацювати теоретичний матеріал по темі, відповівши на контрольні питання. Завдання 3. В дистанційному курсі виконати тестування (самоконтроль знань та економічний диктант) за темою.</i>
Тема 8. Мікроекономічний аналіз недоліків ринкового механізму	Відвідування занять; виконання домашнього завдання; робота на семінарських заняттях; виконання завдань (тестування, економічний диктант, опрацювання навчальних матеріалів) дистанційного курсу.	<i>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення 1. Права власності та трансакційні витрати у ринковій економіці Завдання 2. В дистанційному курсі опрацювати теоретичний матеріал по темі, відповівши на контрольні питання. Завдання 3. В дистанційному курсі виконати тестування (самоконтроль знань та економічний диктант) за темою.</i>
Модуль 2. Макроекономічний аналіз ринкового господарства		
Тема 9. Макроекономічні показники в системі національних рахунків	Відвідування занять; виконання домашнього завдання; робота на семінарських заняттях; виконання завдань (тестування, економічний диктант, опрацювання навчальних матеріалів) дистанційного курсу.	<i>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення 1. Похідні макроекономічні показники та їх розрахунок. 2. Тіньовий сектор національної економіки, її економічна безпека та суспільний добробут нації. Завдання 2. В дистанційному курсі опрацювати теоретичний матеріал по темі, відповівши на контрольні питання. Завдання 3. В дистанційному курсі виконати тестування (самоконтроль знань та економічний диктант) за темою.</i>
Тема 10. Макроекономічний аналіз товарного ринку.	Відвідування занять; виконання домашнього завдання; робота на семінарських заняттях; виконання завдань (тестування, економічний диктант, опрацювання навчальних матеріалів) дистанційного курсу.	<i>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення 1. Споживчий попит (споживання) та його чинники. Функція споживання 2. Інвестиційний попит та його чинники. Інвестиційна функція. Завдання 2. В дистанційному курсі опрацювати теоретичний матеріал по темі, відповівши на контрольні питання. Завдання 3. В дистанційному курсі виконати тестування (самоконтроль знань та економічний диктант) за темою.</i>
Тема 11. Макроекономічний аналіз ринку грошей.	Відвідування занять; виконання домашнього завдання; робота на семінарських заняттях; виконання завдань (тестування, економічний диктант, опрацювання навчальних матеріалів) дистанційного курсу.	<i>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення 1. Гроші, їх сутність та функції. Види грошей. Завдання 2. В дистанційному курсі опрацювати теоретичний матеріал по темі, відповівши на контрольні питання. Завдання 3. В дистанційному курсі виконати тестування (самоконтроль знань та економічний диктант) за темою.</i>
Тема 12. Макроекономічний аналіз ринку праці. Інфляція та безробіття	Відвідування занять; виконання домашнього завдання; робота на семінарських заняттях; виконання завдань (тестування, економічний диктант, опрацювання навчальних матеріалів) дистанційного курсу.	<i>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення 1. Антиінфляційна політика держави. 2. Державна політика зайнятості. Завдання 2. В дистанційному курсі опрацювати теоретичний матеріал по темі, відповівши на контрольні питання. Завдання 3. В дистанційному курсі виконати тестування (самоконтроль знань та економічний диктант) за темою.</i>

Тема 13. Моделі макроекономічної рівноваги	Відвідування занять; виконання домашнього завдання; робота на семінарських заняттях; виконання завдань (тестування, економічний диктант, опрацювання навчальних матеріалів) дистанційного курсу.	Завдання 1. Питання для самостійного вивчення 1. Теорія мультиплікатора-акселератора. 2. Рівноважний ВВП в умовах повної та неповної зайнятості. Інфляційний та рецесійний розриви. Завдання 2. В дистанційному курсі опрацювати теоретичний матеріал по темі, відповівши на контрольні питання. Завдання 3. В дистанційному курсі виконати тестування (самоконтроль знань та економічний диктант) за темою.
Тема 14. Макроекономічна політика держави	Відвідування занять; виконання домашнього завдання; робота на семінарських заняттях; виконання завдань (тестування, економічний диктант, опрацювання навчальних матеріалів) дистанційного курсу.	Завдання 1. Питання для самостійного вивчення 1. Сумісне використання інструментів фінансової і монетарної політики. 2. Фінансова політика та державний бюджет. Завдання 2. В дистанційному курсі опрацювати теоретичний матеріал по темі, відповівши на контрольні питання. Завдання 3. В дистанційному курсі виконати тестування (самоконтроль знань та економічний диктант) за темою.
Тема 15. Макроекономічні проблеми відкритої економіки	Відвідування занять; виконання домашнього завдання; робота на семінарських заняттях; виконання завдань (тестування, економічний диктант, опрацювання навчальних матеріалів) дистанційного курсу.	Завдання 1. Питання для самостійного вивчення 1. Вплив валютного курсу на стан платіжного балансу 2. Ефективність макроекономічної політики у відкритій економіці. Завдання 2. В дистанційному курсі опрацювати теоретичний матеріал по темі, відповівши на контрольні питання. Завдання 3. В дистанційному курсі виконати тестування (самоконтроль знань та економічний диктант) за темою.
Тема 16. Макроекономічна динаміка	Відвідування занять; виконання домашнього завдання; робота на семінарських заняттях; виконання завдань (тестування, економічний диктант, опрацювання навчальних матеріалів) дистанційного курсу.	Завдання 1. Питання для самостійного вивчення 1. Теорії та моделі циклічності розвитку економіки. 2. Моделі економічного зростання Домара-Харрода та Солоу. Завдання 2. В дистанційному курсі опрацювати теоретичний матеріал по темі, відповівши на контрольні питання. Завдання 3. В дистанційному курсі виконати тестування (самоконтроль знань та економічний диктант) за темою.

Інформаційні джерела

1. Базилевич В. Д. Макроекономіка : підручник / В. Д. Базилевич, К. С. Базилевич, Л. О. Баластрик. – 4-те вид., переробл. і доповн. – Київ : Знання, 2008. – 743 с.
2. Базилінська О. Я. Макроекономіка : навч. посібник / О. Я. Базилінська. – 2-ге вид., випр. – К. : Центр навч. л-ри, 2009. – 442 с.
3. Базилінська О. Я. Мікроекономіка : навч. посібник / О. Я. Базилінська, О. В. Мініна. – 3-тє вид., випр. – К. : Центр учб. л-ри, 2009. – 352 с.
4. Батура О.В. Макроекономіка : Навч. посібник / О. В. Батура, О.Ф. Іваншина, Л. Ф. Новікова. – К. : Центр учб. л-ри, 2007. – 236 с.
5. Гронтковська Г. Е. Макроекономіка : навч. посіб / Г. Е. Гронтковська, А. Ф. Косік. – К.: Центр учб. л-ри, 2010. – 672 с.
6. Данилович-Кропивницька М. Л. Макроекономіка : навч. посібник / М. Л. Данилович-Кропивницька, П. І. Стецюк, І. О. Тивончук. – Львів : Вид-во Нац. ун-ту «Львівська політехніка», 2014. – 292 с.

7. Косік А. Ф. Мікроекономіка : навч. посібник / А. Ф. Косік, Г. Е. Гронтковська. – 2-ге вид., перероб. та доп. – К. : Центр навч. л-ри, 2008. – 438 с.
8. Макроекономіка : навч. посібник / за заг. ред. М. І. Макаренко. – Київ : Центр учб. л-ри, 2014. – 216 с.
9. Мікроекономіка : підручник / за ред. В. Д. Базилевич. – К. : Знання, 2007. – 677 с.
10. Поплавська Ж. В. Мікроекономіка : теорія і практика управлінської економіки : навч. посіб. / Ж. В. Поплавська, О. Й. Криса. – 2-ге вид., переробл.і доповн. – К. : Алерта, 2012. – 272 с.
11. Рудий М. М. Мікроекономіка : навч. посібник / М. М. Рудий. – 2-ге вид., випр. та доп. – К. : Каравела, 2010. – 360 с.
12. Савченко А. Г. Макроекономіка : підручник / А. Г. Савченко. – К. : КНЕУ, 2008. – 448 с.
13. Солонінко К. С. Макроекономіка : навч. посібник / К. С. Солонінко. – Київ : Центр учб. л-ри, 2015. – 200 с.
14. Шаповалов В.О. Економічна теорія [Електронний ресурс] : дистанційний курс початкової дисципліни / В. О. Шаповалов. – Полтава : ПУЕТ, 2018. – Режим доступу: навчальна оболонка Moodle Головного центру дистанційного навчання ПУЕТ / <https://el.puet.edu.ua>
15. Шевченко А. Ф. Мікроекономіка : модульний варіант : навч. посібник / А. Ф. Шевченко, О. М. Шевченко. – М. : Зовнішня торгівля, 2009. – 172 с.

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

Програмне забезпечення комп'ютерної підтримки освітнього процесу з навчальної дисципліни «Економічна теорія» включає у себе:

- загальне програмне забезпечення, до якого входить пакет програмних продуктів Microsoft Office;
- спеціалізоване програмне забезпечення комп'ютерної підтримки освітнього процесу з навчальної дисципліни, яке включає в себе дистанційний курс в середовищі Moodle.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

- Політика щодо термінів виконання та перескладання: завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- Політика щодо академічної доброчесності: відповіді (усні або письмові) на ключові питання теми та під час екзамену з використанням підручників (їх ксерокопій) та мобільних девайсів не дозволяються. Мобільні пристрої дозволяється використовувати в процесі заняття для пошуку відповідей на додаткові питання. Користуватися допомогою сторонніх осіб для виконання завдань дистанційного курсу заборонено
- Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.
- Політика зарахування результатів неформальної освіти: <http://puet.edu.ua/uk/publicna-informaciya>

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується як сума балів за поточне оцінювання (не більше 60) та екзамену (не більше 40)

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-8): конспект лекцій (4 бали); виконання домашнього завдання (4 бали); робота на семінарських заняттях (6 балів); виконання завдань (тестування, економічний диктант, опрацювання навчальних матеріалів) дистанційного курсу (6 балів); поточна модульна робота (10 балів)	30
Модуль 2 (теми 9-16): конспект лекцій (4 бали); виконання домашнього завдання (4 бали); робота на семінарських заняттях (6 балів); виконання завдань (тестування, економічний диктант, опрацювання навчальних матеріалів) дистанційного курсу (6 балів); поточна модульна робота (10 балів)	30
Поточне оцінювання	60
Екзамен	40
Разом	100

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни